

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTEGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE LA JUSTICE

COMMISSIE VOOR JUSTITIE

Mercredi

Woensdag

10-06-2020

10-06-2020

Après-midi

Namiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	Parti Socialiste
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
sp.a	socialistische partij anders
cdH	centre démocrate Humaniste
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 55 0000/000	Document parlementaire de la 55 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 55 0000/000	Parlementair stuk van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

- Débat d'actualité sur l'impact du COVID-19 sur la justice et questions jointes de 1
- Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La crise du coronavirus et la possibilité de comparaître en personne devant la chambre du conseil" (55006728C) 1
 - John Crombez à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'AR n° 4 concernant la copropriété et le droit des sociétés et des associations" (55006745C) 1
 - Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les visites dans les centres psychiatriques médico-légaux" (55006778C) 1
 - Laurence Zanchetta à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La gestion des plaintes de violences intrafamiliales durant la période post-confinement" (55006810C) 1
 - Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les paris en réalité simulée" (55006850C) 1
 - Zakia Khattabi à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le port de masques de couleurs différentes à la prison de Saint-Gilles" (55006907C) 1
 - Zakia Khattabi à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La prolongation des mesures prises dans le cadre de la lutte contre le COVID-19" (55006916C) 1

Orateurs: Stefaan Van Hecke, Zakia Khattabi, Koen Geens, vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes, **John Crombez**

- Question de Valerie Van Peel à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'exécution de la directive 2011/93/UE relative à la lutte contre l'exploitation sexuelle d'enfants" (55006816C) 10

Orateurs: Valerie Van Peel, Koen Geens, vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes

- Question de Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les problèmes d'intégrité de l'application MaCH" (55006851C) 12

Orateurs: Stefaan Van Hecke, Koen Geens, vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes

INHOUD

- Actualiteitsdebat over de impact van COVID-19 op justitie en toegevoegde vragen van 1
- Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De coronacrisis en de mogelijkheid om in persoon te verschijnen voor de raadkamer" (55006728C) 1
 - John Crombez aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het KB nr. 4 inzake de mede-eigendom en het vennootschaps- en verenigingsrecht" (55006745C) 1
 - Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Bezoeken in de forensisch-psychiatrische centra" (55006778C) 1
 - Laurence Zanchetta aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het beheer van klachten over intrafamiliaal geweld tijdens de periode na de lockdown" (55006810C) 1
 - Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Simulated reality-weddenschappen" (55006850C) 1
 - Zakia Khattabi aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het dragen van mondmaskers in een verschillende kleur in de gevangenis van Sint-Gillis" (55006907C) 1
 - Zakia Khattabi aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De verlenging van de coronamaatregelen" (55006916C) 1

Sprekers: Stefaan Van Hecke, Zakia Khattabi, Koen Geens, vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken, **John Crombez**

- Vraag van Valerie Van Peel aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De handhaving van richtlijn 2011/93/EU ter bestrijding van seksueel misbruik van kinderen" (55006816C) 10

Sprekers: Valerie Van Peel, Koen Geens, vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken

- Vraag van Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Problemen met de integriteit van het MaCH-systeem" (55006851C) 12

Sprekers: Stefaan Van Hecke, Koen Geens, vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken

Question de Ludivine Dedonder à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "L'affaire de la croix byzantine" (55006679C)	14	Vraag van Ludivine Dedonder aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "De zaak van het Byzantijnse kruis" (55006679C)	14
<i>Orateurs:</i> Ludivine Dedonder, Koen Geens , vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes		<i>Sprekers:</i> Ludivine Dedonder, Koen Geens , vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken	
Question de Kristien Van Vaerenbergh à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les violences à l'encontre de la police à Bruxelles" (55006944C)	15	Vraag van Kristien Van Vaerenbergh aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De geweldpleging tegen de politie in Brussel" (55006944C)	15
<i>Orateurs:</i> Kristien Van Vaerenbergh, Koen Geens , vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes		<i>Sprekers:</i> Kristien Van Vaerenbergh, Koen Geens , vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken	
Question de Kristien Van Vaerenbergh à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La discrimination à l'octroi du droit aux relations personnelles" (55006946C)	16	Vraag van Kristien Van Vaerenbergh aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De discriminatie bij het toekennen van het omgangsrecht" (55006946C)	16
<i>Orateurs:</i> Kristien Van Vaerenbergh, Koen Geens , vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes		<i>Sprekers:</i> Kristien Van Vaerenbergh, Koen Geens , vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken	

COMMISSION DE LA JUSTICE

COMMISSIE VOOR JUSTITIE

du

van

MERCREDI 10 JUIN 2020

WOENSDAG 10 JUNI 2020

Après-midi

Namiddag

De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.21 uur en voorgezeten door mevrouw Kristien Van Vaerenbergh.

La réunion publique de commission est ouverte à 14 h 21 et présidée par Mme Kristien Van Vaerenbergh.

Les textes repris en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes remis par les auteurs.

De teksten die in cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.

- 01** Actualiteitsdebat over de impact van COVID-19 op justitie en toegevoegde vragen van
- Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De coronacrisis en de mogelijkheid om in persoon te verschijnen voor de raadkamer" (55006728C)
 - John Crombez aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het KB nr. 4 inzake de mede-eigendom en het vennootschaps- en verenigingsrecht" (55006745C)
 - Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Bezoeken in de forensisch-psychiatrische centra" (55006778C)
 - Laurence Zanchetta aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het beheer van klachten over intrafamiliaal geweld tijdens de periode na de lockdown" (55006810C)
 - Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Simulated reality-weddenschappen" (55006850C)
 - Zakia Khattabi aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het dragen van mondklappers in een verschillende kleur in de gevangenis van Sint-Gillis" (55006907C)
 - Zakia Khattabi aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De verlenging van de coronamaatregelen" (55006916C)

- 01** Débat d'actualité sur l'impact du COVID-19 sur la justice et questions jointes de
- Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La crise du coronavirus et la possibilité de comparaître en personne devant la chambre du conseil" (55006728C)
 - John Crombez à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'AR n° 4 concernant la copropriété et le droit des sociétés et des associations" (55006745C)
 - Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les visites dans les centres psychiatriques médico-légaux" (55006778C)
 - Laurence Zanchetta à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La gestion des plaintes de violences intrafamiliales durant la période post-confinement" (55006810C)
 - Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les paris en réalité simulée" (55006850C)
 - Zakia Khattabi à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le port de masques de couleurs différentes à la prison de Saint-Gilles" (55006907C)
 - Zakia Khattabi à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La prolongation des mesures prises dans le cadre de la lutte contre le COVID-19" (55006916C)

01.01 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, het recht op een eerlijk proces is ook tijdens deze coronacrisis een fundament van de rechtsstaat. In het koninklijk besluit nr. 3 van 9 april 2020 kondigde de regering een aantal maatregelen aan inzake veroordeelden tot een vrijheidstraf die verschijnen voor de strafuitvoeringsrechtbank. Zij worden alleen vertegenwoordigd door een raadsman.

Op 27 april stelde u in deze commissie bovendien dat koninklijk besluit nr. 3 geen bepalingen bevat inzake de verschijning van verdachten of beklaagden voor de strafrechtbanken ten gronde of voor de onderzoeksgerechten, maar dat die ingeval van overmacht kunnen beslissen dat de aangehouden personen niet ter rechtszitting kunnen verschijnen.

Het is toch belangrijk te benadrukken dat verdachten ook persoonlijk aanwezig moeten kunnen zijn. De overmachtsituatie moet tot een minimum beperkt worden. Het is trouwens ook niet duidelijk hoelang overmacht zal kunnen worden ingeroepen, temeer omdat koninklijk besluit nr. 3 niet verlengd zal worden, wat er lijkt op te wijzen dat de situatie binnenkort weer normaal moet worden voor de strafgerechten en de onderzoeksgerechten.

Vandaar de volgende vragen.

Ten eerste, op 27 april stelde u dat overmacht kon verantwoorden dat zittingen plaatsvonden zonder de aanwezigheid van de verdachte. Intussen is de situatie veranderd. Kan men vandaag nog steeds spreken van een situatie van overmacht? Is deze praktijk verantwoord? Zo ja, op welke basis? Zo neen, hoe wil u garanderen dat beklaagden hun zitting effectief kunnen bijwonen?

Ten tweede, het koninklijk besluit nr. 3 van 9 april 2020 zou niet verlengd worden. Gevangenen die voorwaardelijk vrij zijn zullen daarom midden juni moeten terugkeren naar de gevangenis. Er zal dus hoe dan ook een vernieuwde in- en uitstroom zijn. Zal in dergelijke omstandigheden nog een beroep gedaan kunnen worden op overmacht om verschijningen voor de strafrechtbanken of de onderzoeksgerechten te weigeren? Waarom wel, of waarom niet?

Ik heb ook nog een vraag in verband met de forensisch psychiatrische centra; die lijken een beetje tussen de mazen van het net te zijn geglipt.

Sinds 25 mei is bezoek mogelijk in de gevangenissen, met inachtneming van een aantal veiligheidsmaatregelen, maar personen die in een Forensisch Psychiatrisch Centrum geïnterneerd zijn, kunnen vooralsnog geen bezoek ontvangen. Volgens de websites van de FPC's van Antwerpen en Gent was een bezoek alvast tot 30 mei niet mogelijk. Dat is later dan de datum van 25 mei die voor gevangenen gold. Recente informatie is niet beschikbaar, maar blijkbaar zou een bezoek nog altijd niet kunnen? Dat was in ieder geval zo op het moment van de indiening van mijn vraag.

Mijnheer de minister, ik heb de volgende vragen.

Ten eerste, bezoek aan gevangenissen is sinds 25 mei weer mogelijk. Waarom wordt een onderscheid gemaakt tussen de FPC's

01.01 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): L'arrêté royal n° 3 du 9 avril 2020 donne aux suspects la possibilité de ne pas comparaître pour cause de force majeure. Peut-on toujours parler aujourd'hui d'une situation de force majeure? Le ministre peut-il garantir que les suspects peuvent être assister aux audiences?

L'arrêté royal du 9 avril n'est pas prorogé. Les détenus provisoires doivent retourner en prison, ce qui occasionnera de nouveaux flux entrants et sortants. Dans pareilles circonstances, la force majeure pourra-t-elle encore être invoquée pour ne pas comparaître?

Depuis le 25 mai, les visites sont à nouveau autorisées dans les prisons. Pour les internés séjournant dans un centre psychiatrique médico-légal, cette mesure ne s'applique toutefois pas. Selon le site des centres psychiatriques médico-légaux de Gand et d'Anvers, les visites étaient interdites jusqu'au 30 mai. Il m'est revenu qu'elles ne sont toujours pas autorisées.

Pourquoi une distinction est-elle faite entre les CPL et les prisons? Une visite dans un CPL est-elle aujourd'hui permise? Qui a pris la décision à ce sujet?

en de gevangenis? Op welke basis wordt de datum van 30 mei gehanteerd?

Ten tweede, is bezoek aan de Forensisch Psychiatrische Centra vandaag wettelijk toegelaten? Indien ja, op welke basis? Is de beslissing om vooralsnog geen bezoek toe te laten een beslissing van de FPC's zelf? Wat is uw visie daarop? Indien neen, waarom niet? Tegen wanneer wilt u bezoek in de FPC's weer mogelijk maken?

Voor mijn vraag nr. 55006850C verwijs ik naar de ingediende tekst.

Zoals u ongetwijfeld weet, heeft de coronacrisis ervoor gezorgd dat sportcompetities wereldwijd onderbroken werden. Men kan dus niet meer wedden op de wedstrijden die normaal gezien zouden plaatsvinden. Enkele gokbedrijven hebben daar intussen iets op gevonden: zij bieden nu 'simulated reality'-weddenschappen aan. Voor zulke weddenschappen worden echte wedstrijden met artificial intelligence (AI) nagebootst. Ze duren 90 minuten, en verwijzen naar echte competities en ploegen.

De ontwikkelaar van het systeem prijst het bij bedrijven aan door te stellen dat spelers zo toch nog kunnen inzetten op een onderbroken sportcompetitie, en zelfs kunnen gokken op wedstrijden die gepland waren maar afgelast werden. Bij Ladbrokes bijvoorbeeld kan je intussen wedden op wedstrijden van de gesimuleerde virtuele voetbalcompetitie.

Deze 'simulated reality'-weddenschappen zijn een nieuw fenomeen, dat nog een stap verdergaat dan de gecontesteerde virtuele weddenschappen. Het KB dat de regels daarrond vastlegt, verbiedt namelijk verwijzingen naar de naam van bestaande sportploegen, en verwijzingen naar bestaande wedstrijden, evenementen of bestaande competities.

Ik heb daarover de volgende vragen.

Welke regelgeving is van toepassing op de 'simulated reality'-weddenschappen? Zijn 'simulated reality'-weddenschappen wettelijk toegelaten? Waarom wel of niet?

Is het KB van 4 mei 2018 betreffende kansspelen over virtuele sportevenementen in de vaste kansspelinrichtingen klasse IV, van toepassing op 'simulated reality'-weddenschappen? Waarom wel of niet?

In het verleden is meermaals gebleken dat gokoperatoren de wet op een erg lakse manier interpreteren, en zo spelen invoeren die de wetgever niet voorzien had. Dat was zo voor virtuele weddenschappen, en dat lijkt nu opnieuw te gebeuren. Wilt u hier rond actie ondernemen, en 'simulated reality'-weddenschappen expliciet verbieden? Zo ja, welke stappen wil u concreet ondernemen? Zo nee, waarom niet?

01.02 Zakia Khattabi (Ecolo-Groen): Madame la présidente, monsieur le ministre, pour ma première question, je me réfère à ma question écrite.

La section belge de l'OIP dénonçait dernièrement une pratique

Alors que les compétitions sportives sont suspendues dans le monde entier, certaines sociétés de paris offrent la possibilité de faire des paris dans une réalité simulée. Les opérateurs de jeux introduisent des nouveautés que le législateur n'avait pas prévues. Ce genre de paris est-il autorisé? Quelle législation est-elle d'application dans le cas présent? Le ministre fera-t-il interdire explicitement les paris faits dans le cadre d'une réalité simulée?

01.02 Zakia Khattabi (Ecolo-Groen): De Belgische afdeling van het IOG heeft onlangs de volgende praktijk in de gevangenis te Sint-Gillis aan de kaak gesteld:

interpellante à la prison de Saint-Gilles: les détenus devraient porter des masques de couleurs différentes selon qu'ils sont à l'isolement pour raisons médicales, qu'ils sont de retour ou s'ils n'ont rien. L'OIP épingle ainsi, je cite, une "stigmatisation qui va jusqu'à mettre en cause le secret professionnel".

Monsieur le ministre, confirmez-vous cette information? Le cas échéant qui est à l'origine de cette pratique, celle-ci existe-t-elle ailleurs et comment jugez-vous cette pratique?

de gevangenen moeten mondklappers van een andere kleur dragen naargelang ze zich in medische isolatie bevinden, daaruit ontslagen werden of gezond zijn. Het IOG wijst op een "stigmatisering die een schending van het medisch beroepsgeheim inhoudt".

Bevestigt u deze informatie? Wie zit er achter die praktijk? Bestaat die elders? Wat vindt u ervan?

Ma deuxième question a trait à la prolongation des mesures qui ont été prises durant la période COVID.

Monsieur le ministre, vous vous rappelez peut-être qu'il y a quelques semaines, vous déclariez à l'occasion d'une interview publiée dans *La Libre Belgique* que, bien que les arrêtés royaux de pouvoirs spéciaux soient limités dans le temps, certaines mesures comme la tenue d'audiences par vidéoconférence pourraient être prolongées par la suite.

Suite à cette interview, je vous ai interpellé sur le fait qu'il faudrait, sans doute, procéder à une évaluation avant d'envisager une quelconque prolongation. À l'époque, vous aviez abondé dans mon sens. Mais depuis, une proposition de loi visant précisément à prolonger cette mesure pour l'étendre au-delà de la crise sanitaire a été déposée par les collègues MM. Verherstraeten et Slegers.

Outre le fait que la mesure n'a fait l'objet d'aucune évaluation, je voudrais rappeler que la première tentative en matière de visioconférence date de 2016, qu'elle était de votre fait et qu'elle fut annulée suite à l'arrêt du 21 juin 2018 de la Cour constitutionnelle.

Monsieur le ministre, au regard de l'échange que nous avons eu il y a quelques semaines sur la question de l'évaluation, comment accueillez-vous cette initiative législative? Confirmez-vous votre première réponse qui voulait que l'on ne prolonge pas de mesures sans évaluation préalable? Enfin, ne considérez-vous pas que les arguments présidant à l'annulation par la Cour constitutionnelle de votre loi de 2016 restent valables et peuvent, dès lors, à nouveau être retenus?

Enige tijd geleden hebt u verklaard dat bepaalde maatregelen, zoals terechtzittingen per videoconferentie, verlengd zouden kunnen worden en ik heb u gevraagd of dat experiment niet eerst geëvalueerd moest worden. Sindsdien werd er een wetsvoorstel ingediend voor een verlenging van de maatregel. De eerste poging daartoe dateert van 2016. U had daartoe het initiatief genomen. Ze werd door het Grondwettelijk Hof vernietigd.

Hoe staat u tegenover dat voorstel? Bevestigt u dat u de maatregel niet zonder voorafgaande evaluatie wilde verlengen? Bestaat er geen risico dat het Grondwettelijk Hof de maatregel op basis van dezelfde argumenten zal vernietigen?

01.03 Minister **Koen Geens**: Mijnheer de voorzitter, Mijnheer Van Hecke, wat het KB nr. 3 betreft, lopen de meeste bepalingen daarvan tot 17 juni 2020. Het KB wordt niet verlengd.

Na de adviezen van het College van Hoven en Rechtbanken, het College van procureurs-generaal, de ordes van advocaten en enkele experts, werden geen specifieke bepalingen opgenomen met betrekking tot de verschijningen van verdachten of beklaagden voor de strafrechtbanken of de onderzoeksgerechten. Het uitgangspunt daarbij was en is inderdaad de vaststelling dat ingevolge de genomen coronamaatregelen er zich een overmachtsituatie voordoet, waardoor het juridisch mogelijk is dat aangehouden niet ter terechtzitting in persoon verschijnen. Dit uitgangspunt vindt steun

01.03 **Koen Geens**, ministre: La plupart des dispositions de l'arrêt royal n° 3 sont d'application jusqu'au 17 juin 2020 et l'arrêt royal ne sera pas prolongé. Sur la base des différents avis, aucune disposition spécifique concernant la comparution de suspects et de prévenus devant le tribunal pénal ou devant les juridictions d'instruction n'a été prise. Il a été tenu compte de la situation de force majeure créée à la suite des me-

in de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, zoals ik reeds eerder meedeelde in uw commissie.

De hoven en rechtbanken hebben naar die normen hun zittingen gehouden en in de penitentiaire inrichtingen werden de technische middelen geïnstalleerd zodat de participatie van de gedetineerden aan de debatten maximaal kon worden gewaarborgd. Ik dien eraan toe te voegen dat het de voorzitter-rechter van de betrokken kamer is, die het laatste woord heeft. Deze kon of kan wel degelijk bevelen dat de verdachte of de beklaagde in persoon verschijnt. De minister van Justitie of een andere instantie van de uitvoerende macht, komt daar niet in tussenbeide. Het is in die optiek dat er wel degelijk overbrengingen gebeurden en gebeuren. Met andere woorden, indien de gerechtelijke overheden uitdrukkelijk om de uithaling of de overbrenging van gedetineerden verzochten, hebben de penitentiaire administratie en de DAB daar steeds gevolg aan gegeven. Ook aan de steeds verdere normalisering van de werking van de rechterlijke orde, die ik steun, zullen de genoemde diensten van de EPI en van de DAB zich uiteraard aanpassen.

Mijnheer Van Hecke, u stelde ook een vraag over de bezoeken in de Forensisch Psychiatrische Centra.

De minister van Justitie is niet bevoegd voor de interne rechtspositie van geïnterneerden die verblijven in Forensisch Psychiatrische Centra of in andere psychiatrische ziekenhuizen of zorginstellingen. De basiswet van 12 juni 2005 is enkel van toepassing op gedetineerden die in de gevangenis verblijven en waar, zoals u weet, het bezoek sedert 25 mei mogelijk is. In samenspraak met de penitentiaire administratie kan ik dus het bezoek in de penitentiaire instellingen regelen, maar niet in bijvoorbeeld de FPC's. Die laatste staan in voor het aspect van de zorg-, de begeleidings- en de samenlevingsvoorwaarden, waarvan de bezoekenregeling integraal deel uitmaakt, onder het toezicht van de zorginspectie. Een recente raadpleging van de website leert dat het bezoek in de FPC's van Antwerpen en Gent sedert vorig weekend is heropgestart.

Mijnheer Van Hecke, u stelde ook een vraag over de gesimuleerde realitywedstrijden.

Deze vorm van wedstrijden zijn een nieuw fenomeen en zijn gebaseerd op de snelle technologische evolutie, meer bepaald de artificiële intelligentie. Dergelijke nieuwe fenomenen vragen een grondige analyse en onderzoek door de Kansspelcommissie. Dit onderzoek is momenteel nog niet afgerond. Alvorens een standpunt in te nemen, wacht ik op de analyse van de Kansspelcommissie. Indien die spelen de grenzen van het huidige wettelijk kader te buiten zouden gaan, dan moet er daarin een beslissing worden genomen.

Madame Khattabi, la distribution des masques buccaux ne se veut nullement discriminatoire. La seule intention est d'empêcher la propagation du COVID-19. Tous les détenus disposent d'un masque et sont obligés de le porter dans des circonstances bien définies. Seuls les masques buccaux en tissu peuvent revêtir des couleurs différentes en fonction de celle du tissu disponible au moment de leur production. Cette variété est simplement due au manque de tissu uniforme en stock.

sures prises contre le coronavirus. La Cour européenne des droits de l'homme va dans le même sens. Les cours et les tribunaux en ont tenu compte et, dans les établissements pénitentiaires, les dispositifs techniques ont été installés pour garantir au maximum la participation des détenus aux débats. Le juge-président de la chambre en question a toutefois le dernier mot et peut effectivement ordonner la comparution en personne. Dans ce cas, des détenus ont effectivement été transférés. L'administration pénitentiaire et la Direction de la sécurisation (DAB) s'adapteront évidemment à la normalisation à venir du fonctionnement de l'ordre judiciaire.

Le ministre de la Justice n'est pas compétent pour l'organisation des visites dans les centres de psychiatrie légale. Ceux-ci définissent, sous le contrôle de la Zorginspectie, les conditions de soins, d'accompagnement et de cohabitation dont la réglementation des visites fait partie intégrante. Selon le site internet, les visites dans les CPL d'Anvers et de Gand ont repris le week-end dernier.

Les paris en réalité simulée constituent un nouveau phénomène qui s'appuie sur l'intelligence artificielle. J'attends l'analyse de la Commission des jeux de hasard avant de prendre une décision.

Mevrouw Khattabi, de mondmaskers worden enkel verdeeld om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Alle gedetineerden beschikken over een masker en moeten dat in bepaalde omstandigheden ook dragen. Enkel bij de stoffen mondmaskers kan de kleur variëren, afhankelijk van de be-

Les détenus en isolement médical à cause de la présence de symptômes qui pourraient indiquer une infection au COVID-19 portent un masque buccal chirurgical – et non en tissu – dans toutes les prisons du pays. Ceux qui se trouvent en isolement préventif, parce qu'ils viennent d'entrer en prison, sont mis en quarantaine pendant quatorze jours et portent un masque en tissu d'une autre couleur.

Les masques restent dans les sections, où ils sont distribués, et sont maintenus dans un circuit de lavage séparé pour éviter le moindre risque de contamination. La prison applique ainsi des instructions nationales. Le constat formé par l'OIP ne se rapporte donc pas à une pratique locale.

Madame Khattabi, pour ce qui concerne votre question quant à la prolongation des mesures COVID, je dois vous dire qu'il peut y avoir une certaine confusion à propos du recours à la vidéoconférence et aux applications qui sont décrites ou proposées. La proposition de loi n° 1295 à laquelle vous vous référez introduit un nouveau régime de vidéoconférence en matière pénale. Il ne s'agit certainement pas d'une prolongation de mesures temporaires prises par un arrêté royal de pouvoirs spéciaux COVID. Elle fait suite à l'annulation par la Cour constitutionnelle de l'introduction d'un tel régime légal en 2016. À tout seigneur tout honneur: c'est sur la proposition de la présidente de cette commission – Mme Van Vaerenbergh – que le texte législatif relatif à la vidéoconférence en matière pénale a vu le jour en 2016. Une demande d'annulation de la loi ayant été rapidement introduite, celle-ci n'a jamais été mise en pratique afin d'éviter des vices de procédure. Je suis favorable à l'adoption de ce texte au plus vite, car il faudra encore beaucoup de temps – peut-être un contrôle constitutionnel et une procédure d'appel d'offres – avant qu'elle ne puisse entrer en vigueur.

Il n'est par conséquent pas encore possible d'évaluer cette mesure puisqu'elle n'a jamais été appliquée.

Enfin, je voudrais faire référence à mes réponses fournies à des questions récentes concernant l'utilisation de la vidéoconférence lors des audiences devant la chambre du conseil ou la chambre des mises en accusation. Il est important de comprendre qu'il ne s'agit pas d'audiences par vidéoconférence, mais bien d'une possibilité offerte à un avocat, dont le client n'est pas présent à l'audience mais se trouve en prison, de consulter son client par vidéoconférence durant l'audience. Il peut également choisir de rendre ce contact public afin de permettre au tribunal d'être également en contact avec le suspect de cette manière. Ce sont des choix volontaires de l'avocat et de son client.

En ce qui concerne l'usage de la vidéoconférence dans les affaires civiles, nous bénéficions d'une longue expérience en la matière et cette pratique a été évaluée comme positive au cours de la précédente législature. Il est probable que la pandémie du COVID-19 favorisera l'utilisation des installations prévues. L'arrêté de pouvoirs spéciaux n°2 prévoyait à titre temporaire la possibilité pour le juge de décider, en plus d'une procédure écrite, de tenir un débat avec les parties par vidéoconférence.

La proposition de loi n° 1295 prévoit également cette possibilité avec

schikbare voorraden.

De gedetineerden die in isolatie verblijven omdat ze mogelijk besmet zijn met COVID-19, dragen een chirurgisch mondmasker. Nieuwe gedetineerden worden veertien dagen in afzondering geplaatst. Zij dragen een stoffen mondmasker in een andere kleur. De maskers blijven in de afdelingen waar ze verdeeld worden en worden gewassen in een apart circuit. Die situatie geldt voor alle gevangenen.

Wat de videoconferentie betreft, voert het voorliggende wetsvoorstel een nieuwe regeling in voor de videoconferentie in strafzaken. Het gaat niet over een verlenging van een tijdelijke coronamaatregel. Het wetsvoorstel werd ingediend nadat het Grondwettelijk Hof in 2016 de invoering van een dergelijk systeem vernietigd had. Om procedurefouten te vermijden is dat systeem nooit toegepast. Ik hoop dat het voorstel eerlang aangenomen wordt. Om het systeem in de praktijk te brengen, zijn er nog een grondwettelijke toetsing en een openbare aanbesteding nodig.

Bij de verschijning voor de raadkamer of voor de kamer van inbeschuldigingstelling wordt de advocaat de mogelijkheid geboden om zijn cliënt in de gevangenis tijdens de zitting te raadplegen via videoconferentie. Hij kan ervoor kiezen dat gesprek openbaar te maken, zodat de rechtbank op dezelfde manier in contact kan treden met zijn cliënt.

In burgerlijke zaken hebben we een jarenlange ervaring met videoconferenties; die praktijk werd gunstig beoordeeld tijdens de vorige legislatuur. De kans is groot dat de pandemie die werkwijze zal stimuleren.

Het bijzonderemachtenbesluit nr. 2 voorzag in de tijdelijke mogelijkheid voor de rechter om

cette nuance importante qu'il ne s'agit pas d'une mesure imposée par le juge mais appliquée à la demande des parties. Compte tenu du caractère volontaire de la mesure, il me semble qu'il s'agit d'une modernisation que la justice ne devrait pas se refuser surtout au vu du contexte actuel.

een debat met de partijen te houden via videoconferentie. In het wetsvoorstel wordt die mogelijkheid overgenomen, maar met de nuance dat de maatregel niet door de rechter wordt opgelegd, maar op verzoek van de partijen wordt toegepast. Dat is een modernisering die het gerecht zich niet zou moeten ontfemen.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, intussen is de heer Crombez aangekomen, die ook een vraag had in dit debat. Mijnheer Crombez, gaat u deze stellen of verwijzen naar uw schriftelijke neerslag? Zodoende kunnen wij nog het antwoord horen.

01.04 John Crombez (sp.a): Mevrouw de voorzitter, u kunt het zich niet voorstellen hoe graag ik deze vraag wil stellen.

Mijnheer de minister, ik zal het zeer kort houden.

Mijn vraag gaat over de bescherming van Belgische activa. Er is een COVID-maatregel genomen, die geldig is tot eind deze maand, met betrekking tot de organisatie van vergaderingen binnen vennootschappen, dat is koninklijk besluit nr. 4. Het lijkt mij zeker de moeite waard om te overwegen om dit koninklijk besluit aan te passen, omdat de coronamaatregelen zijn aangepast en er veel meer mogelijk is, ook op het vlak van bescherming van de kleine aandeelhouder.

Zou een antimisbruikbepaling niet gepast zijn mocht dit koninklijk besluit blijven bestaan, ter bescherming van Belgische activa en de kleine minderheidsaandeelhouders?

Mevrouw de voorzitter, ik wil u nog bedanken voor uw toegeeflijkheid.

01.05 Minister Koen Geens: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Crombez, ik geef u hetzelfde antwoord als hetgeen ik u vorige week met liefde zou gegeven hebben, zoals altijd. Als algemene bedenking geef ik u mee dat elke wetgeving verkeerd gebruikt kan worden en zelfs misbruikt worden. Men mag uit een concreet geval nooit afleiden, in mijn ogen, dat de wettekst zelf misbruik toelaat, laat staan bevordert.

De FSMA is een onafhankelijke instelling en ik ben niet bevoegd om mij uit te spreken over de manier waarop zij haar bevoegdheden uitoefent, maar ik heb er alle vertrouwen in dat zij op gepaste wijze van haar bevoegdheden gebruik maakt en verwijs hiervoor, in dit specifieke geval, naar haar persberichten van 29 mei 2020 en 2 juni 2020.

Als er sprake is van misbruik, kunnen aandeelhouders zich bovendien wenden tot de voorzitter van de ondernemingsrechtbank, zetelend in kort geding, met een verzoek om de beweerdde onwettige toepassing van de wet te beletten, door de schorsing van de samengeroepen vergadering te vragen. Zelfs als de rechter in kort geding zou oordelen dat er in dit geval geen reden is om dat te doen,

01.04 John Crombez (sp.a): L'arrêté royal n° 4 comporte des dispositions sur la tenue de réunions dans les sociétés. Compte tenu de l'assouplissement des mesures liées au coronavirus, il me paraît indiqué d'adapter également cet arrêté royal. Pourrait-on envisager une disposition anti-abus au cas où cet arrêté royal serait maintenu, afin de protéger les avoirs belges et les actionnaires minoritaires?

01.05 Koen Geens, ministre: Toute législation peut être utilisée à mauvais escient, voire abusivement et il ne peut être déduit d'un cas particulier que le texte de loi lui-même permet ou favorise les abus.

L'Autorité des services et marchés financiers (FSMA) a toute ma confiance comme institution indépendante qui utilise ses compétences de façon adéquate. Je renvoie aux articles de presse du 29 mai et du 2 juin 2020. En cas d'abus, les actionnaires peuvent s'adresser au président du tribunal de l'entreprise, lequel siège en référé, avec une requête pour empêcher l'application présumée illégale de la loi en demandant la suspension

is tot zes maanden nadien een vordering ten gronde mogelijk voor de ondernemingsrechtbank. Misbruik van recht wordt immers in algemene termen uitdrukkelijk genoemd als nietigheidsgrond, en dus ook als schorsingsgrond van een besluit van de algemene vergadering. Artikel 2:42, ten tweede, van het Wetboek van Vennootschappen.

Voor zover nodig kan ik u meedelen dat de Raad van State in een arrest van maandag 1 juni jongstleden een vordering tot schorsing van het koninklijk besluit nr. 4 heeft afgewezen bij gebrek aan uiterst dringende noodzakelijkheid. In wezen bevat hoofdstuk 2 van het KB nr. 4 maar één verbod en dat is een vergadering houden die niet COVID-19-veilig is. Alle andere opties kan de vennootschap al dan niet lichten. Naar mijn gevoel is er dus geen probleem met het KB nr. 4 op zich. Het verslag aan de Koning geeft bovendien uitdrukkelijk aan dat voor de keuze die in concreto wordt gemaakt, met het belang van alle betrokkenen rekening moet worden gehouden.

de l'assemblée convoquée. Une action au fond devant le tribunal de l'entreprise reste possible jusqu'à six mois à posteriori. Conformément au Code des sociétés, l'abus de droit constitue en effet une cause de nullité et une décision de l'assemblée générale peut être suspendue sur cette base.

Dans un arrêt du 1er juin, le Conseil d'État a rejeté une demande en suspension de l'arrêté royal n° 4, ne reconnaissant pas son caractère d'extrême urgence. L'arrêté royal interdit seulement les assemblées qui présentent des risques de contamination au coronavirus. Il ressort du rapport au Roi qu'il faut tenir compte de l'intérêt de toutes les parties lorsque des choix concrets sont faits.

01.06 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Dank u wel voor de antwoorden, mijnheer de minister.

Wat betreft de verschijning voor de strafrechtbanken of de onderzoeksgerechten, zal het KB niet worden verlengd na 17 juni. Dat is al één zaak. U zegt dat het al dan niet verschijnen afhangt van de beslissing van de voorzitter van de rechtbank of van de raadkamer. Dat hangt dus af van één en dezelfde persoon. Ik heb voorbeelden gekregen van advocaten die een mailtje kregen van de griffie, waarin gewoon staat: "Gelet op de maatregelen genomen door de Nationale Veiligheidsraad, kan uw cliënt niet in persoon verschijnen." Iets in die zin. Niet een beoordeling geval per geval, maar gewoon een algemene maatregel.

Mijnheer de minister, na 17 juni is er eigenlijk geen reden meer voor het invoeren van overmacht. De voorzitter moet dat zelf beslissen, maar als wij allemaal op een terras mogen gaan zitten en op restaurant mogen, mits inachtneming van de afstandsregels, als bijna alle kinderen weer naar school mogen en als de tijdelijk vrijgelaten gevangenen terug binnenkomen en er meer bezoek mogelijk is in de gevangenissen, hoe kan men dan nog spreken over een reden van overmacht waardoor iemand niet fysiek aanwezig mag zijn bij de behandeling van vooral strafzaken? Dat is dus echt niet houdbaar.

Er zijn verschillende behandelingen op dit moment. Bij de ene rechtbank gebeurt het wel en bij de andere niet. In dezelfde rechtbank is het zo dat in de ene kamer een aangehoudene wel verschijnt en in een andere kamer niet. Ik heb nog een voorbeeld, er is een rechtbank waar men niet mag verschijnen voor de rechtbank maar wel fysiek zijn strafdossier mag gaan inzien op de griffie. Probeer dat maar eens uit te leggen aan rechtzoekenden en advocaten die daarmee dagelijks worden geconfronteerd. Misschien moet de Nationale Veiligheidsraad toch de hint geven dat overmacht op dit moment niet meer zomaar kan worden ingeroepen.

01.06 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Selon le ministre, la décision de faire ou de ne pas faire comparaître quelqu'un revient au président, mais des avocats m'ont fait savoir que la décision leur avait été communiquée à titre de mesure générale.

Eu égard à l'assouplissement général des règles, il n'est plus concevable d'invoquer un cas de force majeure pour décider qu'une personne ne peut être présente physiquement à un procès au pénal. Les tribunaux n'appliquent pas uniformément cette règle et ni les avocats, ni les justiciables ne peuvent comprendre ce manque de cohérence. Le Conseil national de sécurité devrait peut-être souligner que la force majeure ne peut être invoquée à la légère.

Il me paraît étrange que le Conseil national de sécurité soit habilité à prendre des décisions relatives aux visites dans les maisons de repos et de soins et à l'accès aux écoles mais qu'il ne dispose d'aucune compétence de décision pour les CPL. Je propose d'aborder les visites dans les CPL dans le cadre des discussions généra-

Het lijkt mij dat het probleem met de FPC's ondertussen is opgelost. Ik weet dat er altijd discussie is over de bevoegdheid en dat Justitie niet helemaal bevoegd is, maar als de Nationale Veiligheidsraad beslissingen kan nemen over bezoek aan woon-zorgcentra en kan beslissen wanneer kinderen terug naar school mogen, dan vind ik het bizar dat de Nationale Veiligheidsraad niets zou kunnen zeggen over de FPC's. Ik vermoed dat dit tussen de mazen van het net geglipt is. Misschien is het aan te raden dat bij een eventuele tweede opstoot het bezoek aan FPC's meegenomen wordt in de algemene oefening, zoals bij andere instellingen.

Mijnheer de minister, ten slotte, in verband met de *simulated reality*-weddenschappen, wij weten allemaal dat die sector zeer creatief is, steeds nieuwe spelletjes en gokproducten zoekt en daarbij de grenzen van de wettigheid opzoekt en vaak erover gaat. U kondigt een analyseonderzoek van de Kansspelcommissie aan. Dat is echt noodzakelijk. Ik hoop echt dat die analyse snel zal worden gemaakt. Als blijkt dat dit inderdaad in strijd is met de wetgeving, moet er ook meteen en kordaat worden opgetreden.

01.07 John Crombez (sp.a): Dank u wel, mijnheer de minister, voor uw antwoord.

Ik heb natuurlijk ook een vraag ingediend voor de minister van Financiën. Dat spreekt voor zich.

Een bijkomend element is dat we de wetgeving in coronatijden hebben veranderd, omdat de situatie is veranderd. Alleszins zal ik hem ondervragen over het feit dat advocaten die in zulke dossiers optreden, ook betrokken zijn bij het toezicht van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten, de FSMA, zelf.

In het koninklijk besluit nr. 4 is inderdaad bepaald dat de regels in het kader van de coronapandemie niet mogen worden overtreden. Dat geeft wel de mogelijkheid om de vergaderingen op een andere manier te organiseren dan in normale tijden. Een normale organisatie moet dienen om alle aandeelhouders en de Belgische activa te beschermen. Maar hier wordt een meer precaire situatie gecreëerd. Natuurlijk bestaat de mogelijkheid in het algemeen recht om tegen zulke situaties te procederen. Het is echter ook van belang in zulke volatiele economische tijden dat er zo weinig mogelijk risico's worden genomen met de verdediging en de beheersing van de Belgische activa en de belangen van de minderheidsaandeelhouders.

In uw antwoord haalt u zelf aan dat antimisbruikbepalingen daarvoor wel zeer dienstig kunnen zijn, anders dan lange processen, waarin het vaak moeilijk is om te bewijzen dat iemands belangen zijn geschaad. U verwees naar één specifiek geval, dat het meeste in de media was gekomen, waarbij het gaat over potentieel 1 miljard euro. Het gaat niet over kleine aangelegenheden, zoals een vergadering van een syndicus of een vzw, waarmee ik overigens niet het belang van de regeling voor die laatste wil ontkennen. Mijns inziens is het zelfs voor de resterende weken beter om de veiligheid vanuit het oogpunt van de gezondheid en het economisch belang te garanderen.

01.08 Zakia Khattabi (Ecolo-Groen): Madame la présidente,

les si une deuxième vague devait arriver.

J'espère que l'analyse relative aux paris en réalité simulée sera réalisée dans les meilleurs délais et que la réaction sera ferme s'il apparaît que ces jeux enfreignent la loi.

01.07 John Crombez (sp.a):

L'organisation normale des assemblées au sein des sociétés protège tous les actionnaires et les actifs belges. En autorisant d'autres solutions, on précarise la situation. Le ministre souligne la possibilité d'invoquer les dispositions anti-abus. Des intérêts majeurs peuvent être en jeu. Outre la santé, nous devons également garder à l'esprit les intérêts économiques.

01.08 Zakia Khattabi (Ecolo-

monsieur le ministre, je comprends de votre réponse que l'information selon laquelle, à Saint-Gilles, la couleur du masque varie en fonction de l'état de santé du détenu est fausse car vous me dites que ce qui se passe à la prison de Saint-Gilles répond au protocole qui a été instauré, de manière générale, dans l'ensemble des prisons. J'en prends bonne note. Je suis dès lors surprise de la communication de la section belge de l'Observatoire international des prisons. Je vérifierai. Mais il est vrai que l'enfer est pavé de bonnes intentions et, parfois, ces bonnes intentions peuvent mettre à mal d'autres principes. Je prends acte de votre réponse. Je m'en réjouis si cette information ne se confirmait pas.

Pour ce qui concerne la deuxième question, sauf erreur de ma part, il me semble que, dans l'exposé des motifs, la mesure est présentée comme une prolongation des mesures prises dans le cadre des pouvoirs spéciaux. C'est ce qui a permis de voter l'urgence en séance plénière, étant donné que cela a été présenté comme l'une des mesures COVID. Je le relirai et, le cas échéant, je prendrai sur moi de reconnaître mon erreur.

Sur le fait que vous souteniez la proposition, on sait que la logique à l'œuvre ces dernières années dans le service public est celle de la rationalisation et de la modernisation. Et, sous le couvert de cette rationalisation et de cette modernisation, on voit bien que, à tous les étages des services publics, ce sont des économies qui sont faites, parfois au détriment de principes fondamentaux, notamment l'aspect humain pour ce qui concerne la justice. Or une des craintes par rapport à la proposition de loi, c'est précisément d'arriver à une déshumanisation de notre justice sous prétexte que les déplacements coûtent cher. J'ai d'ailleurs lu un article provenant de votre site qui disait que les déplacements des détenus coûtent cher et prennent du temps et que, de ce fait, la vidéoconférence répondait à cet impératif-là.

Je pense qu'il faut rester attentif. La modernisation n'est pas une fin en soi. Elle doit rester au service d'une justice humaine. C'est ce que je répèterai à l'occasion des travaux, lorsqu'ils reviendront en commission. Monsieur le ministre, je vous remercie pour les réponses que vous m'avez apportées.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 55006428C van de heer Boukili wordt omgezet in een schriftelijke vraag. Vraag nr. 55006722C van de heer Boukili wordt uitgesteld.

02 Vraag van Valerie Van Peel aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De handhaving van richtlijn 2011/93/EU ter bestrijding van seksueel misbruik van kinderen" (55006816C)

02 Question de Valerie Van Peel à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'exécution de la directive 2011/93/UE relative à la lutte contre l'exploitation sexuelle d'enfants" (55006816C)

02.01 Valerie Van Peel (N-VA): De Europese Commissie heeft in oktober 2019 een inbreukprocedure tegen dertien lidstaten, waaronder België, gestart omdat deze landen de EU-regels ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen

Groen): Ik neem er nota van dat de kleur van de mondkmaskers van de gevangenen in Sint-Gillis niet varieert afhankelijk van hun gezondheidstoestand. Ik ben verrast over de communicatie van de Belgische afdeling van het OIP. Als het enkel maar een fout was, is dat voor mij een opluchting.

In de memorie van toelichting van het wetsvoorstel wordt de maatregel volgens mij voorgesteld als de verlenging van een maatregel die in het kader van de bijzondere machten genomen werd, waardoor de urgentie verkregen kon worden. Ik zal de tekst herlezen en desgevallend mijn fout erkennen.

Onder het mom van de rationalisering en de modernisering van de overheidsdiensten heeft men besparingen doorgevoerd, soms ten koste van fundamentele principes en – voor wat Justitie betreft – ten koste van het menselijke aspect. Onder het voorwendsel dat de verplaatsingen van gedetineerden duur zijn en tijd vergen, staat men video-gesprekken toe. Modernisering is geen doel op zich; ze moet ten dienste blijven staan van een menselijke justitie.

02.01 Valerie Van Peel (N-VA): En octobre 2019, la Commission européenne a entamé une procédure d'infraction contre treize États

en kinderpornografie (Richtlijn 2011/93/EU) niet in nationaal recht hebben omgezet.

De EU heeft strikte regels om seksueel misbruik van kinderen in heel Europa strafbaar te stellen. Het bevat een alomvattende richtlijn, waardoor veel lidstaten, waaronder België, vertraging hebben opgelopen bij de uitvoering van de nieuwe maatregelen. Om er echter voor te zorgen dat kinderen doeltreffend tegen seksueel misbruik en seksuele uitbuiting worden beschermd, moeten alle lidstaten de bepalingen van de richtlijn volledig naleven.

Ook in december 2015 heeft de Europese Commissie beslist om een met reden omkleed advies tot België te richten betreffende de nationale omzetting van de Europese richtlijn 2011/93/EU ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie. Daarop werd een wetsontwerp tot verdere uitvoering van de Europese verplichtingen op het vlak van seksuele uitbuiting van kinderen, kinderpornografie, mensenhandel en hulpverlening bij illegale binnenkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf aangenomen in mei 2016. De EU-regels zouden toch niet geheel zijn omgezet in onze nationale wetgeving.

Ik heb daarover de volgende vragen.

In welke mate is de Europese richtlijn 2011/93/EU omgezet in ons nationaal recht? Welke stappen werden er concreet gezet sinds het ontvangen van de aanmaningsbrief van de Europese Commissie inzake bestrijding seksueel misbruik van kinderen op 10 oktober 2019?

Wat is uw mening over het bijsturen van de Belgische wetgeving volgens deze Europese richtlijn?

Worden er op korte termijn nog initiatieven genomen om de Europese richtlijn om te zetten in Belgische wetgeving? Werden er adviezen ingewonnen?

02.02 Minister **Koen Geens**: Mevrouw Van Peel, de Europese richtlijn waarnaar u verwijst, diende door de lidstaten te worden omgezet tegen ten laatste 18 december 2013. België heeft voor die datum alle wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen meegedeeld, zowel voor de federale als de deelstatelijke departementen.

In 2015 volgde een gemotiveerd advies van de Europese Commissie voor een aantal punten van de richtlijn en werd tot verdere uitvoering van de Europese verplichtingen op het vlak van onder meer seksuele uitbuiting van kinderen, kinderpornografie en mensenhandel de wet van 31 mei 2016 aangenomen. In uitvoering daarvan werden twee koninklijke besluiten uitgevaardigd. In december 2016 werd de inbreukprocedure door de Commissie gesloten.

Zoals u aangeeft, ontving de FOD Justitie eind 2019 opnieuw een mededeling van de Commissie met betrekking tot een inbreukprocedure, voor een aantal andere punten van de richtlijn. Tevens werd een EU Pilot opgestart voor bijkomende uitleg over rechtspraak, rechtsleer en -praktijk voor een aantal punten van de richtlijn. Daaropvolgend werden door de betrokken departementen, zowel federaal als deelstatelijk, binnen de gestelde termijn en op

membres – dont la Belgique – qui n'ont pas encore pleinement transposé dans leur droit national la directive européenne 2011/93/UE relative à la lutte contre les abus sexuels et l'exploitation sexuelle des enfants ainsi que la pédopornographie. Le ministre peut-il fournir des explications à cet égard?

02.02 **Koen Geens**, ministre: En 2015, la Commission européenne a envoyé un avis motivé concernant cette directive européenne qui devait être transposée pour le 18 décembre 2013. La loi du 31 mai 2016 et la promulgation de deux arrêtés royaux ont mis un terme à la procédure d'infraction en décembre 2016. Fin 2019, le SPF Justice a toutefois reçu une nouvelle communication de la Commission ayant trait à une procédure d'infraction portant sur plusieurs autres points de la directive et un EU-Pilot a été lancé. Nous attendons à présent la réponse de la Commission aux explications circonstanciées fournies par les départements concernés du niveau fédéral et des entités

zeer gedetailleerde wijze, uitleg en toelichting verstrekt aan de Europese Commissie.

Op dit ogenblik wordt gewacht op de analyse van die informatie door de Commissie. Tot nu toe hebben wij geen antwoord mogen ontvangen. Nadien kan desgevallend worden nagegaan op welke punten de Europese Commissie nog een bijsturing van de wetgeving noodzakelijk zou achten en kunnen desgevallend wetgevende of beleidsmatige initiatieven worden genomen. Wij werken steeds op een constructieve wijze samen met de Europese Commissie en zijn, net zoals bij de inbreukprocedure in 2015, bereid om in een constructieve dialoog met de Europese Commissie te treden.

02.03 Valerie Van Peel (N-VA): Mijnheer de minister, uw schets van het concrete verloop is natuurlijk correct, maar misschien kunt u wat concreter ingaan op de punten waarover het nog gaat. Gaat het over technische details, juridische spinsels of toch eerder over de grond van de zaak?

U kunt dat nu niet zeggen? Dat was eigenlijk wat ik wou weten. Ik zal hierop dus nog eens moeten terugkomen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken over "Problemen met de integriteit van het MaCH-systeem" (55006851C)

03 Question de Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les problèmes d'intégrité de l'application MaCH" (55006851C)

03.01 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): *Al meer dan enkele jaren is duidelijk dat veel magistraten problemen ondervinden met het MaCH-systeem. Het zou al bij de uitrol sterk verouderd zijn, en het gebruiksgemak laat te wensen over. Bovendien lijkt het er nu op dat MaCH ook de integriteit van de rechtsgang zou kunnen belemmeren.*

Door een slecht opgebouwd systeem, zouden immers de teksten van de vonnissen in MaCH nog aangepast kunnen worden door iedereen die toegang heeft tot MaCH. Ook pv's van terechtzittingen van verhoren zouden nog aangepast kunnen worden door iedereen die toegang heeft tot MaCH. Het vakje definitief zou simpelweg uitgevinkt kunnen worden.

Ik heb hierover voor u volgende vragen:

Kunt u bevestigen dat deze kwetsbaarheden in MaCH bestaan? Zo ja, vormt dit geen gevaar voor de integriteit van de rechtsgang? Welke stappen wilt u ondernemen om hieraan tegemoet te komen? Hoe kan de integriteit gewaarborgd worden? Zo neen, wil u dit verder laten onderzoeken?

Kunt u garanderen dat van deze kwetsbaarheden geen misbruik werd gemaakt? Zo ja, op welke basis? Zo neen, waarom niet?

De dienst ICT zou kunnen nagaan of mensen nog in het systeem zijn geweest, of een wijziging hebben aangebracht. Bent u op de hoogte van zulke aangebrachte wijzigingen? Wilt u door de dienst ICT laten

fédérées. La législation sera adaptée, le cas échéant. Nous coopérons, comme de coutume, dans un esprit constructif avec la Commission européenne.

02.03 Valerie Van Peel (N-VA): Je reviendrai plus tard sur ce sujet car j'aurais évidemment aimé en apprendre davantage sur les points concrets dont il est question.

03.01 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): *L'application MaCH rencontre de nombreux problèmes. Ainsi, des textes de jugements peuvent être modifiés a posteriori par quiconque a accès à MaCH. Le ministre est-il au courant des faiblesses du système? Est-ce un risque pour l'intégrité de la procédure judiciaire? Le ministre compte-t-il intervenir? Des abus ont-ils déjà été constatés? Dans un certain nombre de tribunaux, on a rendu ces modifications impossibles grâce au cryptage et à la signature électronique. Pourquoi ce système n'est-il pas encore déployé partout?*

L'envoi de jugements par voie électronique passe par un scanage manuel. S'attelle-t-on à une solution conviviale?

nagaan of nog wijzigingen werden aangebracht aan documenten die niet meer aangepast mogen worden? Waarom wel of niet?

Er zou, in de toekomst, een versleuteling komen na een elektronische handtekening. Zo zou een wijziging niet meer mogelijk zijn. Dat systeem is vandaag echter maar in een aantal rechtbanken van toepassing. Zal dit systeem het beschreven probleem verhelpen? Hoe?

Waarom werd het maar in een beperkt aantal rechtbanken uitgerold? Tegen wanneer zullen alle rechtbanken hiermee uitgerust zijn.

Men werkt aan een digitalisering van de vonnissen in MaCH. Voor een vonnis dat men elektronisch wil versturen, zou dat echter inhouden dat steeds handmatig gescand moeten worden. Dat is een enorme werklast. Is dit inderdaad het geval? Werkt u aan een meer gebruiksvriendelijke oplossing?

03.02 Minister **Koen Geens**: Ik denk dat er verwarring is. Momenteel zijn er twee mogelijkheden. Ofwel zijn de definitieve teksten van bijvoorbeeld vonnissen nog opgesteld op papier, waarbij het me moeilijk lijkt om deze te wijzigen door aanpassingen in het informaticaprogramma, ofwel zijn de vonnissen digital native, en dus origineel in digitale vorm. Ze zijn bovendien ook digitaal ondertekend met een gekwalificeerde handtekening, wat wijzigingen achteraf inderdaad onmogelijk maakt. Uiteraard kunnen ontwerp teksten altijd aangepast worden. Daarom zijn het ook ontwerp teksten. Overigens, wie definitief getekende teksten achteraf nog aanpast, zou een misdrijf kunnen begaan.

We werken inderdaad aan de digitale ondertekening van vonnissen, enerzijds, en de digitale ondertekening van afschriften voor conform getekende kopieën, anderzijds. Als de vonnissen digitaal getekend zijn, is het uiteraard niet nodig ze te scannen, omdat ze al digitaal zijn. Bij onze projecten omtrent digitaal ondertekenen van afschriften wordt niet vertrokken van een gescand document, maar van de originele digitale ontwerp tekst. De werkwijze waarbij men een ontwerp tekst afdruckt, tekent en opnieuw scant, is nooit een onderdeel geweest van de projecten van de stafdiensten ICT.

Ik stel vast dat de vooroordelen over het MaCH-programma hardnekkig zijn. Ik ontving recent nog een schrijven van het voorzitterschap van het College van het openbaar ministerie met de vraag om zo snel mogelijk het oude programma PAGE te vervangen door MaCH.

Ik lees in de verslagen van de Hoge Raad voor de Justitie dat zij die het programma voluit gebruiken, tevreden zijn over het programma, maar dat zij die het slechts summier kennen, zeggen dat het niet goed is. Onbekend is onbemind.

Het geeft aan dat er nog steeds een groot gebrek is aan opleiding. Ook daar wordt door het IGO aan gewerkt. Hiermee heb ik ook niet gezegd dat het niet beter kan. Om die reden wordt MaCH ook steeds verder uitgebouwd, onder andere met het elektronisch tekenen en digitaal verzenden van de vonnissen.

03.02 **Koen Geens**, ministre: Soit les textes définitifs des jugements sont encore rédigés sur support papier et le logiciel ne peut donc y apporter aucune modification, soit il s'agit de jugements sur support numérique. Ceux-ci sont pourvus d'une signature électronique qualifiée et ils ne peuvent pas être modifiés. En revanche, il est toujours possible d'adapter les projets de texte. De plus, modifier un jugement *a posteriori* constituerait une infraction.

Nous développons un projet relatif à la signature électronique tant des jugements que des copies. Pour ces projets, le texte de départ n'est pas un document numérisé, mais le texte numérique d'origine. Aucun projet n'est développé autour de l'impression d'un texte, de sa signature et d'une nouvelle numérisation.

Les préjugés concernant MaCH sont tenaces. Selon le Conseil supérieur de la Justice, les utilisateurs qui l'exploitent pleinement en sont extrêmement satisfaits. Les mécontents se comptent dans les rangs de ceux qui connaissent mal le logiciel. Le manque de formation est manifeste. L'IFJ s'efforce de combler cette lacune. Il est évident que rien n'est jamais parfait et c'est pourquoi MaCH est en développement permanent.

03.03 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Er zijn natuurlijk believers en non-believers, maar een jaar geleden waren we nu volop in campagnemodus. Ik herinner mij goed dat er toen heel veel debatten zijn geweest, soms heel gespecialiseerde politieke debatten over Justitie, vaak voor een publiek van magistraten, parketmagistraten, mensen van de zetel en griffiers. Er werden daar vaak heel gedetailleerde voorbeelden gegeven van zaken die echt niet lopen. Misschien krijgt men alleen maar opmerkingen voor de zaken die niet goed lopen en niet voor de zaken die wel goed lopen, maar er zijn wel degelijk problemen. Ik denk niet dat wij die moeten minimaliseren.

Dit is informatie die ik heb gekregen van mensen die dagelijks met MaCH werken. Ik heb er nooit mee gewerkt, maar blijkbaar kan men een tekst invoeren en is er een vakje waar men definitief of niet moet aanvinken. Het vinkje bij definitief kan men blijkbaar eenvoudig wegvinken en men kan aanpassingen aan een tekst aanbrengen, niet alleen aan een vonnis, maar ook aan een proces-verbaal van verhoor van partijen of van een verloop van een zitting. Dat werd mij meegedeeld door mensen die daarmee dagelijks werken. Dat probleem wordt naar voren gebracht, maar u zegt dat er een verwarring zal zijn en ontkent dat zoiets mogelijk is. Dat strookt niet met wat in de praktijk wordt vastgesteld.

Ik wil u dus vragen om dat goed te bekijken en om uw oor te luisteren te leggen, ook bij de magistraten op het terrein, bij de magistratenverenigingen om te vernemen wat hun ervaringen zijn en of dit specifieke probleem effectief aanleiding geeft tot mogelijke manipulatie. Ik denk dat dit essentieel is. Wij zijn allemaal voor meer informatiseren, maar informatisering moet veilig zijn. Als een vonnis is geveld of een proces-verbaal is opgesteld, kan het niet de bedoeling zijn dat daaraan nog wijzigingen kunnen worden aangebracht.

Ik zeg niet dat er veel mensen rondlopen die de bedoeling hebben om teksten te wijzigen, maar de technische mogelijkheid om nog wijzigingen aan te brengen, moet volledig worden uitgesloten. Ik vind dat de diensten dat toch moeten kunnen garanderen.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

04 Question de Ludivine Dedonder à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "L'affaire de la croix byzantine" (55006679C)

04 Vraag van Ludivine Dedonder aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "De zaak van het Byzantijnse kruis" (55006679C)

04.01 Ludivine Dedonder (PS): Monsieur le ministre, en 2008, la salle du trésor de la cathédrale de Tournai a fait l'objet d'une attaque à main armée. À la suite de cette attaque, la croix byzantine, deux bagues épiscopales et deux autres croix ont été volées, ainsi que huit calices datant du 17e siècle. Il est vrai que cette croix a une valeur pécuniaire importante mais vu son histoire, sa valeur est surtout hautement symbolique.

03.03 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Même s'il y a des partisans et des détracteurs, nous avons reçu, au cours des nombreux débats, une longue série d'exemples de manquements inadmissibles. Il y a des problèmes et nous ne pouvons pas les minimiser. Mes informations proviennent de personnes qui utilisent au quotidien l'application MaCH. En décochant simplement la case "définitif", il est possible de modifier un jugement ou un procès-verbal. Le ministre le conteste. Je lui demande néanmoins de vérifier ce point. Nous sommes tous favorables à une informatisation plus poussée, mais les applications doivent être sûres.

04.01 Ludivine Dedonder (PS): Bij een in 2008 gepleegde overval in de schatkamer van de kathedraal van Doornik werden er verscheidene kostbare voorwerpen gestolen, waaronder een Byzantijns kruis van onschatbare waar-

La gestion de ce dossier au niveau policier a été assurée par la police judiciaire de Tournai de l'époque et la Cellule Art du Service central Vols organisés et vols d'œuvres d'art, qui ont fourni un appui, en raison de l'existence de liens avec l'étranger, en l'occurrence dans ce cas les Pays-Bas. Dans le cadre de leurs missions de coordination de l'information et de fourniture d'appui, ils ont donné des avis au parquet de Tournai et ont adressé une demande à Interpol afin que la croix byzantine soit reprise dans la liste des oeuvres d'art les plus recherchées. Les toutes dernières informations reçues à ce sujet remontent à la fin de 2015.

Pouvez-vous m'indiquer où nous en sommes dans ce dossier à l'heure actuelle?

04.02 Koen Geens, ministre: Madame Dedonder, j'ai soumis vos questions au Collège des procureurs généraux et le procureur général de Mons m'a donné les réponses suivantes: "L'enquête portant sur le vol évoqué, commis en 2008, est toujours en cours. Les œuvres concernées ont immédiatement été signalées à l'international et le sont toujours actuellement. La récupération de tels objets peut prendre plusieurs années, comme ce fut le cas par exemple du reliquaire-cylindre volé en 1980 en l'église Saint-Pierre de Lessines et seulement retrouvé par la police fédérale en 2009. Pareille issue heureuse est donc toujours à espérer en l'espèce."

04.03 Ludivine Dedonder (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses.

Je me réjouis que l'enquête soit toujours en cours. Si on pouvait avoir la même issue qu'à Lessines, ce serait une bonne chose.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: De vragen nrs. 5500006871C en 5500006873C van mevrouw Soors worden omgezet in schriftelijke vragen.

05 Vraag van Kristien Van Vaerenbergh aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De geweldpleging tegen de politie in Brussel" (55006944C)

05 Question de Kristien Van Vaerenbergh à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les violences à l'encontre de la police à Bruxelles" (55006944C)

05.01 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mijnheer de minister, bij de arrestatie van een man in Anderlecht werd de politie belaagd en waren we getuige van geweld tegen de politie middels het verspreiden van een filmpje door de politievakbond.

Ik ondervroeg u hierover reeds in de plenaire donderdag twee weken geleden, alsook vorige week in de commissie. Ik mocht geen antwoord ontvangen op onderstaande vragen.

Klopt het dat de verdachte waarvan de arrestatie zo moeilijk verliep ondertussen opnieuw voorwaardelijk vrij is?

Klopt het dat de verdachte een strafblad heeft voor zware criminele feiten? Zo ja welke straffen heeft hij gekregen? Wanneer en hoe werden deze uitgevoerd?

de. De GP van Doornik en de cel Kunst van de centrale dienst Georganiseerde Diefstallen & ART hebben adviezen verstrekt aan het parket van Doornik en hebben aan Interpol een verzoek gericht opdat het kruis in de lijst van meest gezochte kunstwerken zou worden opgenomen.

Wat is de stand van zaken in dit dossier?

04.02 Minister Koen Geens: Volgens de procureur-generaal van Bergen wordt het onderzoek voortgezet, werden de gestolen werken internationaal geseind en kan het zeer lang duren alvorens dergelijke voorwerpen worden gerecupereerd. Wij hopen op een gunstige afloop.

04.03 Ludivine Dedonder (PS): Ik ben blij dat het onderzoek wordt voortgezet.

05.01 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Lors de l'arrestation d'un homme à Anderlecht, la police a été assaillie. Par le biais d'une vidéo diffusée par le syndicat de la police, nous avons été témoins des violences perpétrées à l'égard de policiers.

Est-il exact que l'auteur présumé des faits, dont l'arrestation avait été très difficile, a bénéficié d'une libération conditionnelle et est à présent de nouveau libre alors

que son casier judiciaire fait état de faits criminels graves? Dans l'affirmative, à quelles peines a-t-il été condamné? Quand et comment ont-elles été exécutées?

05.02 Minister **Koen Geens**: Mevrouw Van Vaerenbergh, vorige week heb ik u in de commissie meegedeeld dat vier verdachten door het parket van Brussel bij de onderzoeksrechter zijn voorgeleid en dat de rechter drie van hen onder aanhoudingsmandaat heeft geplaatst en één van hen onder voorwaarden heeft vrijgelaten. Ik meen dat u die laatstgenoemde persoon in uw vraag bedoelt als zijnde de verdachte waarvan de arrestatie zo moeilijk verliep. Ik deel u ook mee dat die verdachte nog een uitvoerbare straf van twaalf maanden had lopen.

Ik kan u melden dat hij op dit ogenblik die veroordeling in de gevangenis ondergaat. Hij is dus niet meer op vrije voeten. Uw vragen werden opnieuw bij het openbaar ministerie gecheckt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Vraag van Kristien Van Vaerenbergh aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De discriminatie bij het toekennen van het omgangsrecht" (55006946C)

06 Question de Kristien Van Vaerenbergh à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La discrimination à l'octroi du droit aux relations personnelles" (55006946C)

06.01 **Kristien Van Vaerenbergh** (N-VA): Mijnheer de minister, het BW neemt sinds 95 als uitgangspunt het systeem van de gezamenlijke uitoefening van het ouderlijk gezag, ongeacht of de ouders al dan niet gehuwd zijn of al dan niet (wettelijk of feitelijk) samenleven, uit de echt gescheiden zijn of feitelijk gescheiden leven. Dit houdt in dat de ouders alle belangrijke beslissingen in het leven van hun kind samen nemen alsook het beheer van de goederen van de kinderen doen, uitgezonderd het geval waar een rechterlijke beslissing hier anders over oordeelt.

Een verblijfsregeling wordt uitgewerkt als de ouders niet samenleven. Deze bepaalt dan waar, wanneer en hoe lang het kind bij elk van zijn ouders verblijft. In het geval de ouders niet tot een overeenkomst komen beslist de rechtbank. Vroeger was er geen wettelijke voorkeur wat betreft de verblijfsregeling. Er was maximale vrijheid. De wet van 18 juli 2006 paste dit aan. Als er geen overeenstemming is bij de ouders moet de rechtbank, op vraag van minstens één van hen, bij voorrang de mogelijkheid voor verblijfsco-ouderschap onderzoeken.

De wet bepaalt niet dat de rechter het gelijkmatig verdeeld verblijf van de kinderen ook moet opleggen. Het volstaat de mogelijkheid te onderzoeken. De rechter blijft dus de mogelijkheid hebben het hoofdverblijf aan een ouder toe te kennen met daarnaast een secundair verblijf voor de andere. Dit kan indien de rechter van oordeel is dat de regeling van strikt gelijk verblijf niet de meest passende oplossing is.

Geregeld krijg ik als volksvertegenwoordiger e-mails met uittreksels

05.02 **Koen Geens**, ministre: Quatre suspects ont été déférés devant le juge d'instruction par le parquet de Bruxelles. Le juge en a placé trois sous mandat d'arrêt et a accordé la libération conditionnelle au quatrième. Le suspect, dont l'arrestation a posé tant de problèmes, était encore sous le coup d'une condamnation exécutable de douze mois. Il purge actuellement cette peine en prison.

06.01 **Kristien Van Vaerenbergh** (N-VA): Depuis 1995, le Code civil prend comme principe de départ l'exercice conjoint de l'autorité parentale, et ce, indépendamment du fait que les parents sont mariés ou non ou qu'ils sont ou non cohabitants (légaux ou de fait), divorcés ou séparés.

Dans le passé, les modalités d'hébergement des enfants ne faisaient l'objet d'aucune préférence. La loi du 18 juillet 2006 a modifié cela. Dès lors qu'il n'existe pas d'accord entre les parents, le tribunal est tenu, à la demande de l'un des deux parents au moins, d'examiner de préférence la possibilité d'organiser la coparenté en matière de résidence.

La loi ne dispose pas, toutefois, que le juge doit aussi imposer l'hébergement égalitaire des enfants. Le juge a toujours la possibilité d'attribuer la résidence

van vonnissen, het zal u ook wel te beurt vallen. Laatst werd mijn aandacht getrokken door een organisatie die reeds jaren werkt rond ouderverstoting. Zij klagen aan dat de rechtspraak door familie-rechters in het kader van het omgangsrecht door de band genomen, en dus het niveau van de individuele gevallen overstijgend, veelal in het nadeel van mannen zou uitdraaien. Uit hun analyse van de rechtspraak concluderen zij dat mannen gediscrimineerd worden in de rechterlijke uitspraken met betrekking tot het omgangsrecht.

Het IGVM schuift de vraag tot onderzoek door naar de FOD Justitie.

Behoort zulk een onderzoek tot de bevoegdheid van de HRJ? Kan zij, indien u dat wenselijk acht en zij hiervoor voldoende middelen hebben, belast worden met een algemeen en breed onderzoek naar de inhoud van rechtspraak met betrekking tot dit thema?

Bestaan er mogelijkheden om rechters en raadsheren te sensibiliseren rond deze aangekaarte problematiek?

06.02 Minister **Koen Geens**: Mevrouw Van Vaerenbergh, een echtscheiding alsook de beslissing over de verblijfsregeling is een complexe materie die zowel de ouders als het kind hard kan treffen. Een kind mag nooit in de situatie terechtkomen dat het de in te zetten pion in een echtscheiding is. De ouderverstoting mag nooit het antwoord op het conflict zijn. Het belang van het kind dient te allen tijde centraal te staan.

Zoals ik reeds in een eerder antwoord op schriftelijke en mondelinge vragen over deze thematiek heb meegedeeld, buigt de werkgroep Werking Familierechtbanken zich over de complexe materie van de ouderverstoting en de gelijkmatig verdeelde verblijfsregeling.

Uit deze discussies is gebleken dat de wet van 18 juli 2006 tot het bevoorrechten van een gelijkmatig verdeelde huisvesting van het kind van wie de ouders gescheiden zijn en tot regeling van de gedwongen tenuitvoerlegging inzake de huisvesting van het kind voor heel wat discussies zorgt.

Een gedragen voorstel tot wetwijziging alsook een algemene aanpak voor ouderverstoting is tot op heden uitgebleven en dient deel uit te maken van een algemene aanpak van de wetsevaluatie met betrekking tot het ouderlijk gezag en de gelijkmatig verdeelde verblijfsregeling.

Het is wenselijk dat ouderverstoting op verschillende niveaus wordt aangepakt. Zo dienen de ouders alsook de betrokken maatschappelijke assistenten, de magistraten enzovoort te worden gesensibiliseerd over het bestaan van de problematiek.

Deze sensibilisering is het voorbije jaar opgevoerd. Zo organiseerde het IGO in mei 2019 een opleiding met betrekking tot ouderverstoting. Ook stond het onderwerp op de agenda van een Middag van het recht, georganiseerd door de FOD Justitie. Deze studiedag werd door de coronacrisis helaas naar een later tijdstip uitgesteld.

Met betrekking tot uw vraag over de Hoge Raad voor de Justitie kan

habituelle de l'enfant auprès de l'un des deux parents et une résidence secondaire auprès de l'autre parent.

Des jugements me sont communiqués régulièrement, dans lesquels les juges de la famille prennent très souvent des décisions au détriment des hommes. Une organisation active dans le domaine de l'aliénation parentale dénonce cette situation et demande que le SPF mène une étude à cet égard.

Le Conseil supérieur de la Justice peut-il mener une telle étude? Existe-t-il des possibilités de sensibiliser les juges et les conseillers à ce problème?

06.02 **Koen Geens**, ministre: Un divorce et la décision relative au régime de résidence constituent une matière complexe qui peut affecter gravement la vie des parents mais aussi de l'enfant. L'intérêt de l'enfant doit toujours primer.

Le groupe de travail Fonctionnement des tribunaux de la famille se penche sur la matière complexe de l'aliénation parentale et du régime de résidence égalitaire. Il en est ressorti que le fait de privilégier le régime de résidence égalitaire pose de nombreux problèmes.

Une proposition de modification législative et une approche globale en matière d'aliénation parentale n'ont jamais été mises en avant et devraient s'inscrire toutes deux dans le cadre d'une évaluation approfondie de la loi.

L'aliénation parentale doit être approchée à différents niveaux et toutes les parties concernées doivent être sensibilisées. Cette sensibilisation a été renforcée au cours de l'année écoulée. L'IFJ (Institut de Formation Judiciaire) a organisé en mai 2019 une formation concernant cette matière et le SPF Justice l'a inscrite à l'agenda des Midis du droit.

ik u meedelen dat de Hoge Raad te allen tijde ambtshalve kan beslissen om een bijzonder onderzoek te voeren om structurele of persoonlijke disfuncties op te sporen en aanbevelingen te formuleren, maar zowel de wetgever als de Hoge Raad hebben er steeds over gewaakt dat een dergelijk onderzoek zich niet zou mengen in de inhoudelijke behandeling van dossiers, zoals expliciet is opgenomen bij de recente uitbreiding van de onderzoeksbevoegdheden door de wet van 23 maart 2019.

Le Conseil supérieur peut en tout temps ouvrir une enquête spéciale pour détecter les dysfonctionnements et formuler des recommandations mais tant le législateur que le Conseil supérieur ne peuvent s'immiscer dans le traitement des dossiers quant à leur contenu.

06.03 **Kristien Van Vaerenbergh** (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

De **voorzitter**: De vraag nr. 5500006818C van de heer Pivin wordt uitgesteld.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.03 u.
La réunion publique de commission est levée à 15 h 03.